

Jaarrekening 2017

Versie: Definitief

Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
Prins Bernhardlaan 1
3722 AE BILTHOVEN
T: 030 – 2285402
E: info@hgjb.nl
www.hgjb.nl

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Bestuursverslag

Algemeen	2
Verantwoordingsverklaring	9

Jaarrekening

Balans per 31 december 2017	17
Staat van baten en lasten over 2017	18
Kasstroomoverzicht over 2017	19
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	20
Toelichting op de balans	22
Toelichting op de staat van baten en lasten	28
Toelichting lastenverdeling organisatie	31
Toelichting verdeling (in)directe kosten	33
Verschillenanalyse uitkomst versus begroting	34
Ondertekening bestuur	37

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	38
---	----

Bijlage

Bijlage 1. Begroting 2018	42
---------------------------	----

Versie: Definitief

Bestuursverslag

In dit bestuursverslag wil het bestuur van de HGJB verantwoording afleggen over het afgelopen jaar 2017 en tegelijkertijd vooruitkijken naar de aankomende jaren.

Het bestuursverslag bestaat uit de onderdelen Algemeen en Verantwoordingsverklaring.

Algemeen

Activiteiten van HGJB

De activiteiten van de HGJB zijn onderverdeeld in twee doelgebieden:

1) Voor Jongeren:

Hieronder vallen alle activiteiten, producten en dienstverlening die rechtstreeks bestemd zijn voor jongeren.

2) Werken met Jongeren:

Alle overige werkzaamheden die de HGJB verricht waarbij de jongere niet zozeer het eerste aanspreekpunt is, maar de leidinggevende. Dit kunnen jongerenwerkers zijn. Of de JV-leiding, jeugdraden, kerkenraden.

Onze website (www.hgjb.nl) is ook op basis van deze twee doelgebieden ingericht.

De werkzaamheden van de HGJB beslaan een breed spectrum: onder andere advisering kerken- en jeugdraden, organiseren cursussen en activiteiten, ontwikkelen catechesemethodes, bladen en jeugdprogramma's.

Vrijwilligers, stagiaires en trainees:

Vrijwilligers zijn voor de HGJB onmisbaar. Ook in 2017 hebben veel vrijwilligers weer een geweldige bijdrage geleverd aan de HGJB.

Honderden vrijwilligers maken de HGJB-activiteiten mogelijk. Zonder hen geen kerstconferentie, geen vakantie, geen TOV-avond. Ook hebben tientallen vrijwilligers meegeschreven en meegedacht met catechisatiemethodes, VBW-mappen, kinderprogramma's etc. Daarnaast zijn er nog een aantal kantoorvrijwilligers die bijvoorbeeld administratieve ondersteuning geven, activiteiten meehelpen organiseren, facebook-berichten plaatsen, debiteuren nabellen, noem het maar op.

HGJB wil een plek zijn waar jongeren ontdekken wie God is voor ze en hoe ze mogen leven als christen. Vanuit die visie is het geweldig om jongeren de ruimte te geven in het (mee)organiseren van activiteiten en ontwikkelen van materiaal. Onze vrijwilligerscoördinator heeft de mooie en uitdagende taak om dit alles in goede banen te leiden.

communicatie en marketing zijn gewilde werkgebieden voor een stage- of afstudeeropdracht. Zo hebben ze een mooie bijdrage aan de HGJB kunnen leveren en heeft anderzijds de HGJB de voortgang van hun studie gefaciliteerd.

De trainees hebben in 2017 het hele jaar kunnen investeren in opleiding, persoonlijke vorming in een leefgemeenschap en het opdoen van werkervaring. Hierbij is ook nadrukkelijk ruimte voor innovatieve ideeën.

Wij willen alle vrijwilligers, stagiaires en trainees heel hartelijk danken voor hun inzet in het afgelopen jaar! De vereniging HGJB kan niet zonder jullie!

Hoogtepunten in 2017, hoe realiseren we onze doelen:

Naast al het reguliere werk wat in 2017 is gedaan is het volgende in het bijzonder vermeldenswaardig:

- 1) In 2017 kwamen deel 2 en 3 van de nieuwe catechesemethode Leer & Leef uit. De verwachtingen waren hooggespannen maar zijn ruimschoots overtroffen. In totaal zijn in 2017 meer dan 5.400 werkboekjes verkocht. Hiermee voorziet deze methode in een grote behoefte. We ontvangen daarnaast hele positieve reacties van gemeenten die met deze methode werken.
- 2) Ook is in 2017 het 3e deel van 'Voorleven' uitgekomen. In totaal verschijnen er 4 delen van deze serie voor geloofsopvoeding. De reacties van ouders en kringen die van de serie gebruikmaken zijn overwegend positief. HGJB verzorgt ook gemeenteavonden geloofsopvoeding. Op deze manier wordt dit belangrijke thema extra geagendeerd. Daarnaast is het een mogelijkheid om te laten zien hoe op een effectieve manier gewerkt kan worden met de serie 'Voorleven'.
- 3) In 2017 is, na een jarenlange daling, het aantal vakantiedeelnemers weer licht gestegen. Daarnaast is de waardering voor de HGJB-vakanties bij deelnemers heel erg hoog. De vakanties krijgen gemiddeld een 8,7 als cijfer. Daarnaast heeft ruim 40% van de deelnemers aangegeven dat ze op de HGJB-vakantie meer geleerd heeft over het geloof en het leven met God.
- 4) In 2017 zijn er drie Scholierenweekenden georganiseerd. Er is gekozen voor een kleinschalige locatie in het midden van het land, wat heel goed heeft uitgepakt. Uit reacties van tieners blijkt dat de impact die het weekend heeft op hen groot is.

Reserves en fondsen:

In 2013 heeft het bestuur een memorandum betreffende de continuïteitsreserve vastgesteld. Deze reserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat ook in de toekomst aan de verplichtingen kan worden voldaan. De hoogte van de continuïteitsreserve is vastgesteld op basis van een worst-case scenario.

Daarnaast zijn er een tweetal bestemmingsreserves gevormd, namelijk de reserve financiering activa en de reserve innovatieve ontwikkeling (zie voor laatstgenoemde verder onder het kopje 'Verwachtingen').

Bestemmingsfondsen zijn gevormd voor zover door derden aan een deel van de middelen een specifieke bestemming is gegeven.

Beleggingsbeleid:

De HGJB heeft ten aanzien van beleggingen de navolgende financiële doelstelling: de reële omvang van het vermogen dient in stand te blijven en zo mogelijk licht te groeien.

Het oogmerk van de HGJB: een beleggingsportefeuille met een defensief risicoprofiel waarbij maximaal een rendementsverlies van 10% geïncasseerd kan worden, terwijl het minimaal verwachte rendement 3 % bedraagt.

Bij de keuze van effecten wordt niet uitsluitend gekeken naar financiële indicatoren, maar wordt ook rekening gehouden met prestaties van de onderneming op het gebied van integer beleggen (goed MVO-beleid). De bank zal de HGJB hieromtrent periodiek, maar minimaal eens per jaar informeren. Bij dreigende overschrijding van de strategische bandbreedtes als gevolg van incidentele abrupte marktontwikkelingen zal de bank zo spoedig mogelijk in overleg treden met het bestuur. Indien het bestuur in voorkomende gevallen tijdelijk wil afwijken van de vastgestelde bandbreedtes dient dat schriftelijk bevestigd te worden.

Volgens het beleggingsstatuut wordt een aantal categorieën uitgesloten om in te beleggen. De huisbankier onderschrijft deze aspecten en hanteert de Global Compact criteria van de Verenigde Naties.

Beleggingsbeleid (vervolg):

Het bestuur:

- draagt de verantwoordelijkheid dat de beschikbare gelden op verantwoorde wijze belegd worden.
- onderbouwt het jaarlijks te voeren beleggingsbeleid.
- evalueert het gevoerde beleggingsbeleid jaarlijks en stelt het beleggingsbeleid indien nodig bij.
- stelt het raamwerk vast waarbinnen het vermogen wordt belegd.
- beleggingsvoorstellen door de bank of door de manager bedrijfsvoering dienen schriftelijk ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de beide penningmeesters van de HGJB.

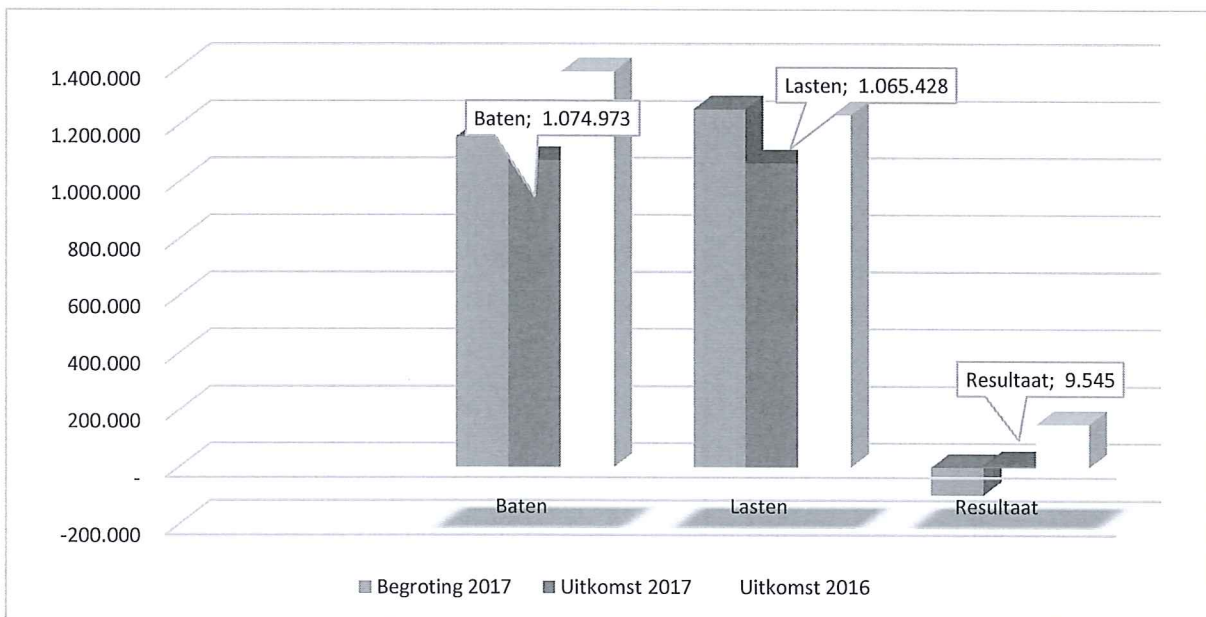
De beleggingsruimte is door het bestuur gemaximeerd op € 500.000.

De HGJB houdt per 31 december 2017 haar middelen uitsluitend aan bij een door de Nederlandse Staat aangemerkte systeembank. De bank zal bij haar beleggingsadviezen steeds het beleggingsstatuut in acht nemen.

Het bruto-beleggingsresultaat over 2017 bedraagt € 13.862. De beleggingskosten bedroegen €3.450.

Kerncijfers financiën 2017:

Financieel resultaat 2017

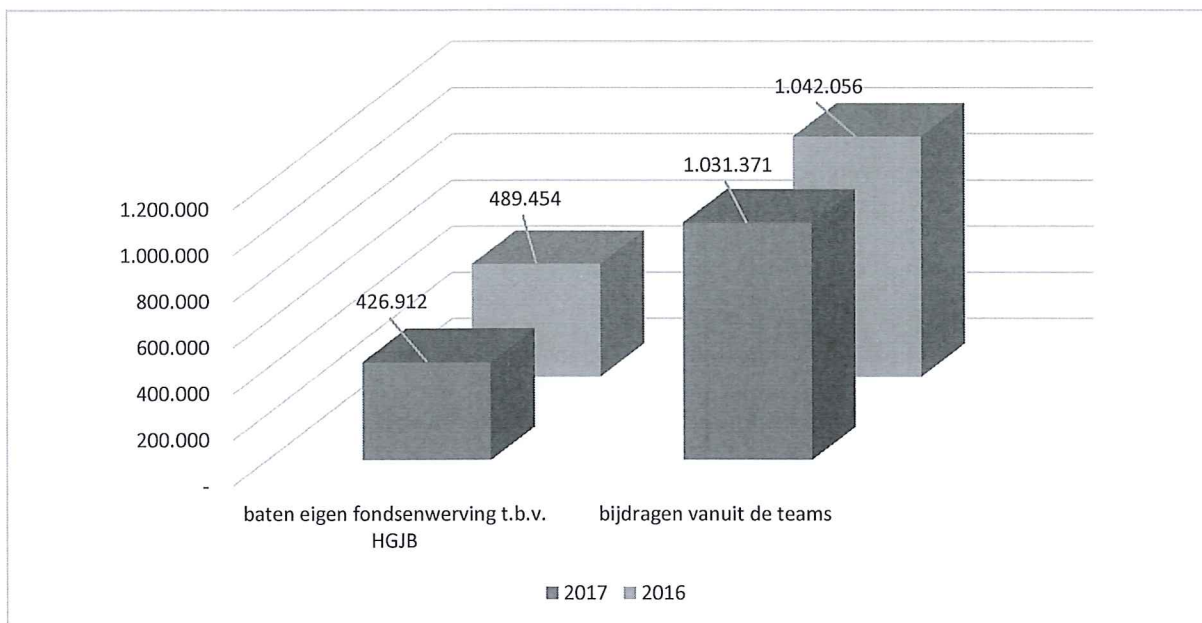
Kerncijfers financiën 2017:

Het in 2017 behaalde resultaat bedraagt bijna € 10.000 (2016 ruim € 152.000). De gerealiseerde baten uit eigen fondsenwerving (inclusief de opbrengst van diaconale projecten) bedragen bijna € 1,1 miljoen (2016: ruim € 1,1 miljoen). Het verschil in baten eigen fondsenwerving 2017 t.o.v. 2016 is grotendeels gelegen in de opbrengsten van het diaconale project. De baten eigen fondsenwerving exclusief diaconaal project zijn in 2016 redelijk stabiel gegeven.

Wij zijn dankbaar met het behaalde resultaat. Dit resultaat ligt fors boven de begroting. De inkomsten hebben we gelukkig redelijk op peil kunnen houden, terwijl we de uitgaven stevig in de grip hebben. Door dit resultaat zijn de reserves weer op een robuust niveau gekomen, zodat we ook richting de toekomst de noodzakelijke innovatieve vernieuwing kunnen uitvoeren.

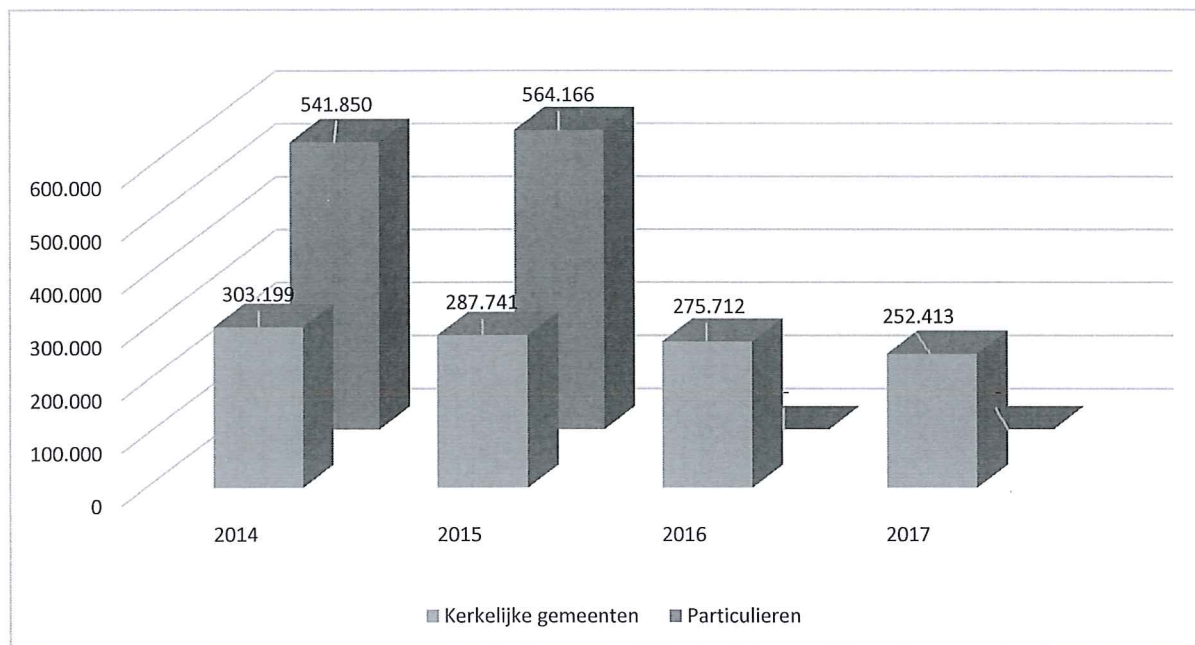
Kerncijfers financiën 2017 (vervolg):

Inkomsten eigen fondsenwerving (t.b.v. HGJB) en bijdragen vanuit de teams

Zowel de baten uit eigen fondsenwerving (t.b.v. HGJB) als de inkomsten vanuit de teams zijn licht gedaald t.o.v. 2016. Over de baten uit eigen fondsenwerving wordt hieronder verder ingegaan. Wat betreft inkomsten uit teams zien we naast dalende aantallen ook positieve signalen. Zo is de belangstelling voor het catechesemateriaal groot. In 2017 is begonnen met het herpositioneren van het HGJB-materiaal, waarbij de focus gezocht wordt. Door deze focus verwachten we het materiaal en de activiteiten weer volop in de schijnwerpers te zetten van gemeentes en jongeren. De gerealiseerde baten zijn over het algemeen structureel van aard. Er zijn geen grote eenmalige baten in het boekjaar ontvangen, behoudens een tweetal legaten. De baten uit fondsenwerving zijn redelijk stabiel, al vertonen ze wel een licht dalende trend. De inkomsten uit de materialen en activiteiten zijn afhankelijk van de verkopen in het boekjaar.

Baten uit eigen fondsenwerving: Giften van kerkelijke gemeenten en particulieren

De belangrijkste inkomstencategorieën binnen de baten uit eigen fondsenwerving zijn de giften vanuit kerkelijke gemeenten en particulieren. De giften van particulieren zijn met 5% gestegen. De giftopbrengst van kerkelijke gemeenten is met 8% afgenomen.

Hoewel de HGJB dankbaar is voor alle giften die worden ontvangen is de, al jarenlange daling van de giften / collecteopbrengsten vanuit kerkelijke gemeenten een zorgelijke ontwikkeling. In 2017 is extra ingezet op persoonlijk relatiebeheer. De directe vruchten hiervan zijn helaas nog niet zichtbaar. Omdat we geloven in deze manier van communicatie willen we hier in 2018 een vervolg aan geven. Op deze manier kan er geïnventariseerd worden op welke wijze gemeenten specifiek kunnen bijdragen aan de HGJB. Dit kan bijvoorbeeld door te investeren in een specifiek project.

<u>Financiële kengetallen</u>	Begroting	Realisatie
Besteed aan doelstelling	66%	61%
Wervingskosten	15%	16%
Kosten beheer & administratie	19%	22%
	100%	100%

De besteding aan doelstelling is lager doordat de realisatie van het aandeel toerekenbare personeelskosten lager is uitgekomen dan vooraf was begroot.

Wervingskosten / som van de geworven baten	17,6%	17,0%
--	-------	-------

Risico's en onzekerheden

Wij signaleren de volgende risico's

- Jarenlange daling van de inkomsten van kerkelijke gemeenten. Gelukkig konden we tot nu toe hierop anticiperen door ook de kosten te beperken, maar dit zal steeds moeilijker worden.
- Minder jeugd in de kerk, wat zich doorvertaalt naar minder clubleden en minder abonnementen op de kinderen jeugdbladen en bijbehorende programma's.
- Meer 'concurrentie' van andere organisaties bij (meerdaagse) activiteiten, waardoor het deelnemeraantal onder druk staat.
- Minder vanzelfsprekendheid om voor HGJB te kiezen. HGJB moet hierdoor nog meer focussen op goed relatiebeheer en relevante en actuele producten.

HGJB anticipeert op bovenstaande risico's door o.a. de organisatie flexibeler te maken, te investeren in relatiebeheer en meer gebruikersbijeenkomsten te organiseren.

- Achterblijvende kwaliteit van dienstverlening waardoor algemene tevredenheid van gebruikers afneemt.

HGJB anticipeert hierop door de inzet van een klantcontactcentrum en een betere automatiseringsomgeving te ontwikkelen.

- Grote calamiteiten tijdens vakanties

HGJB anticipeert hierop door een zorgvuldige screening van reisleiders en doordat een goede aansprakelijkheidsverzekering specifiek voor de reisbranche is afgesloten.

- Veilig jeugdwerk: Juist in de context van kerkelijk jeugdwerk moeten kinderen en jongeren zich veilig kunnen voelen.

De HGJB vraagt blijvend aandacht voor dit thema in de kerkelijke gemeentes. Uiteraard wil de HGJB zelf het goede voorbeeld geven. Onze medewerkers, bestuursleden en ledenraadsleden dienen een Verklaring omtrent Gedrag (V.O.G.) af te geven en een gedragscode te ondertekenen. Daarnaast vragen we ook van de overige vrijwilligers de gedragscode te ondertekenen en / of een V.O.G. aan te vragen. Hiermee willen we zowel de risico's minimaliseren als de bewustwording in kerkelijke gemeentes stimuleren!

Maatschappelijke aspecten van ondernemen

De HGJB is zich bewust van het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit maatschappelijk verantwoord speelt op tal van terreinen.

- Milieu: HGJB heeft een heel aantal zonnepanelen op het dak liggen. Hiermee wordt een substantieel deel van de energiebehoefte opgewekt.
- Beleggingsbeleid: Volgens het beleggingsstatuut wordt een aantal categorieën uitgesloten om in te beleggen. De huisbankier onderschrijft deze aspecten en hanteert de Global Compact criteria van de Verenigde Naties.
- Veilig jeugdwerk: Zie voor verdere uitwerking hiervan het onderdeel Risico's en onzekerheden.

Verwachtingen:

De kerk is in beweging. Jongeren zijn volop in beweging. Er zijn grote vragen. De HGJB moet én wil daarmee omgaan en daarbij volop betrokken zijn. Vanuit haar diepe drijfveren om jongeren bij Jezus te brengen en samen met hen steeds meer van Hem te leren.

De vraag dringt hoe de HGJB als vereniging anno 1910 relevant kan blijven voor jongeren in de kerk van 2017. En voor jongeren in de kerk van 2025. Hoe ze het houvast kan zijn voor jongeren en hun gemeenten.

Innovatie en organisatorische plannen

Om hieraan invulling te kunnen geven zal de HGJB zichzelf als organisatie door moeten ontwikkelen naar een flexibele organisatie die adequaat en met kwaliteit kan inspelen op vragen van nu. En dat ook doet met een goed serviceniveau. Enerzijds bewezen expertise op inhoud. Anderzijds flexibel qua organisatie en bereik. In de realisatie hiervan zijn in 2017 een aantal belangrijke stappen gezet. De organisatie is meer flexibel geworden en werkt volgens het principe van zelforganisatie.

Het (directe) contact met de achterban wordt steeds belangrijker. We zijn van plan om in 2018 hierin belangrijke stappen te zetten. Denk hierbij aan vernieuwing op het gebied van materiaal, adequate digitale ondersteuning, automatisering. Op deze manier verwachten we beter te kunnen inspelen op de behoeften. Om deze innovaties mogelijk te maken heeft het bestuur besloten om de reserve innovatieve ontwikkeling op een benodigd niveau van € 247.000 te brengen.

Komst nieuwe directeur / vertrekt interim-directeur

Gert-Jan Baan heeft in 2017 als interim-directeur de HGJB geleid. 2017 is een jaar geweest waarin veel is gebeurd. De organisatie is op een andere manier gaan werken, de personele bezetting is aangepast en er is geïnvesteerd in een goede feedback-cultuur. Het bestuur is Gert-Jan dankbaar voor zijn grote inzet in het afgelopen jaar en wenst hem Gods zegen toe.

De HGJB heeft in de persoon van Jan Kranendonk een nieuwe directeur gevonden. Het bestuur heeft het volste vertrouwen dat Jan de organisatie op een goede manier kan leiden en op de ingeslagen weg verder kan brengen. Ze ziet ernaar uit om samen met Jan de aankomende jaren op te trekken.

Overige zaken

De financiële begroting 2018 (als bijlage aan dit jaarverslag toegevoegd en hieronder kort samengevat) is stabiel begroot en er is hierbij rekening gehouden met de additionele investeringen zoals reeds benoemd.

Samenvatting begroting 2018

	€
Baten	1.370.000
Lasten	
<i>Besteed aan doelstelling</i>	875.000
<i>Wervingskosten</i>	204.000
<i>Kosten beheer en Administratie</i>	291.000
Totaal lasten	<u>1.370.000</u>
Resultaat voor financiële baten en lasten	-
Saldo financiële baten en lasten	<u>10.000</u>
Saldo van baten en lasten	<u><u>10.000</u></u>

Ook in 2018 zal er ingezet worden op het werven van nieuwe donateurs en verhogen van de structurele bijdrages van bestaande donateurs.

Daarnaast zullen kerkelijke gemeentes in 2018 opnieuw (persoonlijk) benaderd worden om de HGJB (vaker) op het collecterooster te zetten en om lid te worden van de HGJB. Ook zullen we meer mogelijkheden bieden om te participeren in specifieke projecten (bijvoorbeeld in ontwikkeling van een methode, of een activiteit). Onze relatiemanager Arjen van Gent speelt hierin een belangrijke rol. We nodigen gemeenten ook uit om, indien er vragen zijn Arjen te bellen om langs te komen.

Ten slotte:

Er is alle reden om dankbaar te zijn over datgene wat in 2017 is gerealiseerd en vertrouwen te hebben in de toekomst. Wij weten en voelen ons gesteund door onze leden en achterban, maar boven alles door onze Heere God, Die het mogelijk maakt dat wij dit mooie werk mogen doen. Doet u mee? Ja toch!

Verantwoordingsverklaring

Samen geloven
in de kerk van nu

Volgens de richtlijn van het CBF wordt er jaarlijks een verantwoordingsverklaring door het bestuur van de HGJB opgesteld en ondertekend. Deze verantwoordingsverklaring wordt integraal of als samenvatting weergegeven in het jaarverslag.

In de verantwoordingsverklaring worden drie principes uitgewerkt namelijk:

- Binnen de instelling dient de functie 'toezicht houden' (vaststellen of goedkeuren van plannen en kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk te zijn gescheiden van 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'.
- De instelling dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling
- De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Aldus vastgesteld in de bestuursvergadering
d.d. 1 februari 2018

voorzitter:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. de Vries', written over a horizontal line.

secretaris:

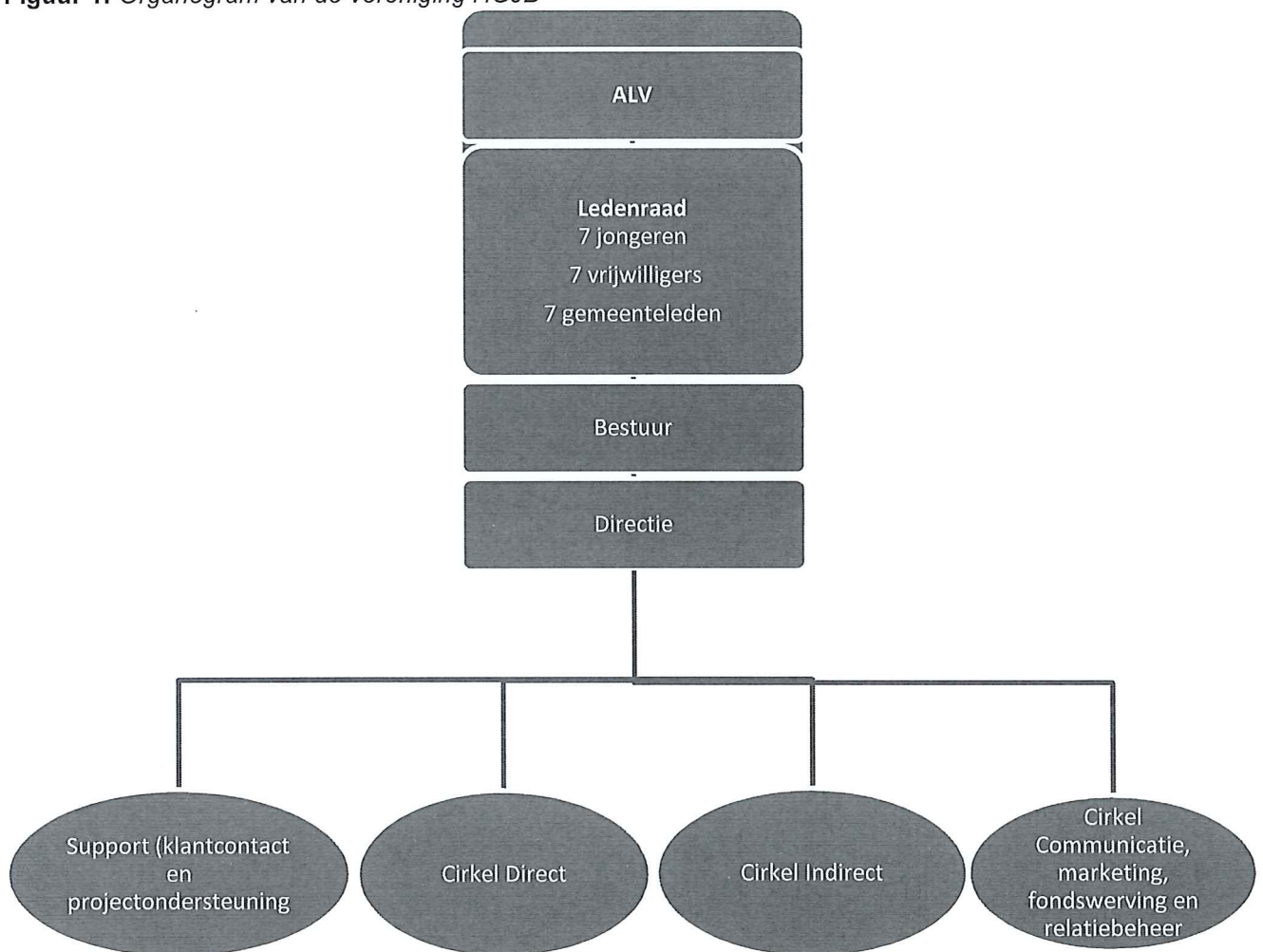
A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'W. de Vries', written over a horizontal line.

1. Organisatie en uitvoering intern toezicht op bestuurlijke en uitvoerende taken

1.1. Vereniging van de HGJB

De HGJB vindt haar ontstaansgeschiedenis in de lokale groepen en verenigingen die zich verenigd hebben in een landelijke organisatie. De HGJB is een vereniging die, vanuit een behoefte uit de gemeenten, materialen en ondersteuning is gaan bieden aan de gemeenten. Gemeenten spelen een belangrijke rol in de missie, zoals verwoord in ons beleidsplan 2015-2018. De HGJB wil jongeren toerusten om als christen voor Gods aangezicht te leven, een leven bij de Bron. We richten ons weliswaar in de eerste plaats op jongeren, maar het behoort tot onze missie dat we deze jongeren zien in het kader van de gemeente, en niet als losse individuen. De HGJB wil daarom graag verbonden zijn met jongeren, jeugdverenigingen en kerkenraden van wijkgemeenten. De HGJB werkt in eerste instantie voor haar leden.

Figuur 1: Organogram van de vereniging HGJB

Toelichting bij het organogram

- Leden: er zijn drie mogelijkheden om lid te worden van de vereniging HGJB: individueel als jongere, via een jongerengroep, en als kerkenraad van een (wijk)gemeente.
- ALV: de algemene ledenvergadering (ALV) bestaat uit een afvaardiging van de leden.
- Ledenraad: deze vertegenwoordigt de leden van de vereniging. In de ledenraad hebben jongeren, vrijwilligers van de HGJB en afgevaardigden van de (wijk)gemeenten zitting. De ledenraad geeft, gevraagd en ongevraagd, advies aan het bestuur. Daarnaast is de ledenraad bevoegd tot alle huishoudelijke taken, voor zover deze volgens de statuten door de ALV aan de ledenraad zijn gedelegeerd.

- Bestuur: het bestuur is belast met het besturen van de vereniging en houdt toezicht op de directie.
- Directie: de directie geeft leiding aan de arbeidsorganisatie en is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid.
- Via de diverse cirkels wordt het werk verdeeld en uitgevoerd. Er worden activiteiten, begeleiding, instructies en materialen aangeboden aan respectievelijk jongeren en gemeenten.

Het HGJB-lidmaatschap

Verenigingen en clubs, kerkenraden van (wijk)gemeenten en individuele jongeren van 18-23 jaar kunnen zich aansluiten als lid van de vereniging. Op 31 december 2017 had de vereniging bijna 16.000 leden via een ongeveer 700 clubs. Op 31 december 2017 waren er 181 (2016:187) gemeentes aangesloten bij de vereniging.

Ledenraad

De ledenraad vertegenwoordigt de leden van de vereniging. De ledenraad voorziet het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies. Het bestuur van de vereniging legt aan de ledenraad jaarlijks verantwoording af van het gevoerde beleid. De ledenraad is bevoegd tot alle huishoudelijke taken die de vereniging van de HGJB aangaan, voor zover deze volgens de statuten niet aan de ALV worden opgedragen. Tevens benoemt de ledenraad de bestuursleden.

Samenstelling van de ledenraad per 31-12-2017

De ledenraad bestaat uit tenminste 21 personen, waarbij spreiding over de regio's het uitgangspunt is. Een derde deel van de ledenraad is afkomstig uit de groep jongeren van 18-23 jaar (bij verkiezing); een derde deel bestaat uit HGJB-vrijwilligers van commissies, redacties en werkgroepen; en een derde deel bestaat uit afgevaardigden van (wijk)gemeenten.

Afgevaardigden van wijkgemeenten

- Dhr. J. Driessen
- Dhr. L. den Hartog (eerste voorzitter)
- Dhr. J. Huls (tweede voorzitter)
- Ds. M. van der Zwan
- Dhr. A. van Nijhuis
- Ds. K. Timmerman
- Dhr. A. Verweij

Vrijwilligers

- Ds. W. den Boer
- Mw. R. van den Bosch
- Mw. M. van Eck
- Mw. W. Heijkoop
- Mw. J. den Hertog
- Dhr. M. van Hoorn
- Mw. H. Verheij

Jongeren

- Mw. G. van den Boogert
- Mw. C. Goudriaan
- Mw. M. Hennipman
- Dhr. R. van Laar
- Mw. M. de Leeuw
- Dhr. R. Timmerman
- Mw. J. Zwama

Ontwikkelingen in en vergaderingen van de ledenraad

De ledenraad is in 2017 vier keer bijeengekomen. De taken, verantwoordelijkheden en procedures van de ledenraad binnen de HGJB zijn vastgelegd in een notitie. De ledenraad heeft nagedacht hoe zij haar rol als ledenraad beter kan vervullen, hoe zij een nuttiger bijdrage kan leveren aan het werk van de arbeidsorganisatie en het bestuur. Ook is gesproken over de werkdruk voor de medewerkers en de veranderingen in de arbeidsorganisatie en in de manier van werken binnen de arbeidsorganisatie. Aangaande de financiële situatie is gesproken over het ontbreken van een risicoparagraaf in de financiële jaarstukken. Daarnaast is meegedacht over de aanscherping van het profiel van de HGJB.

Verder heeft de ledenraad het bestuur en de arbeidsorganisatie gewezen op het informeren en betrokken houden van de vrijwilligers, zodat zij meegenomen worden in ontwikkelingen en op deze manier ook betrokken blijven bij het werk van de HGJB en bij de HGJB zelf. De ledenraad heeft zich, ten slotte, ook voorbereid op de te houden vergadering met het bestuur tijdens de Algemene Ledenvergadering.

Ledenraad en bestuur in vergadering op de Algemene Ledenvergadering (ALV)

Op 8 juni 2017 legde het bestuur middels een vergadering met de ledenraad verantwoording af van het gevoerde beleid over 2016. Tijdens de ALV zijn het jaarverslag en de jaarrekening van 2016 vastgesteld. Daarnaast verleende de ledenraad decharge aan het bestuur voor het gevoerde financiële beleid. De ledenraad vroeg het bestuur de ledenraad te betrekken in grote veranderingen in de organisatiestructuur of de arbeidsorganisatie. De ledenraad is dankbaar dat 2016 met een positief resultaat afgesloten kon worden.

1.2. Bestuur

Het bestuur van de HGJB is belast met het besturen van de vereniging. Het bestuur vergadert acht keer per jaar. Een deel van de taken en verantwoordelijkheden van het bestuur is uitbesteed aan de directie. In het bestuurs- en directiestatuut is nader vastgelegd wat de taken en verantwoordelijkheden van het bestuur en de directie zijn. Het bestuur richt zich op het stellen van kaders van de beleidsvorming en -uitvoering en de toetsing hiervan. Daarbij adviseert het bestuur de arbeidsorganisatie op hoofdlijnen bij de ontwikkeling van nieuw beleid. Het bestuur is ook het toezichthoudend orgaan van de HGJB als arbeidsorganisatie. Dit vindt plaats door beoordeling van de door de directeur aangeleverde documenten vanuit de arbeidsorganisatie. In 2017 ontving het bestuur regelmatig een directierapportage. Ook beoordeelt het bestuur jaarlijks het functioneren van de directeur. De bestuursleden ontvangen voor hun inzet binnen de HGJB geen vergoeding, de gemaakte kosten worden wel vergoed.

Samenstelling van het bestuur

Het bestuur bestaat uit ten minste negen leden. Daarbij zijn de volgende functies binnen het bestuur te noemen: eerste en tweede voorzitter (beide gemeentepredikant), eerste en tweede secretaris, eerste en tweede penningmeester, bestuursleden met specialisme in de pedagogiek en een bestuurslid met specialisme ten aanzien van interne processen. Voor de bestuursfuncties zijn profielschetsen opgesteld.

Bestuursleden per 31-12-2017:

- Ds. J.A.C. Olie, predikant en eerste voorzitter
- Ds. J.T. de Koning, predikant en tweede voorzitter
- Ds. G.J. Roest, predikant
- Dhr. drs. W. van Olst, eerste penningmeester
- Dhr. drs. J.J. Radder RA, tweede penningmeester
- Mw. drs. W. de Jong, eerste secretaris, tevens bestuurslid met specialisme pedagogiek
- Dhr. drs T.S. Staal, bestuurslid met specialisme interne organisatie
- Dhr. D. G. Tadema, tweede secretaris
- Mw. A. Hofland MSc, bestuurslid met specialisme pedagogiek

Nevenfuncties bestuursleden:

- Ds. J.A.C. Olie, predikant
Lid kerkenraad Hervormde gemeente Genemuiden
- Dhr. drs. W. van Olst, eerste penningmeester
- Mw. drs. W. de Jong, eerste secretaris
Bestuurslid Evangelische Hogeschool, bestuurslid VBSP
- Ds. J.T. de Koning, predikant en algemeen bestuurslid
Lid kerkenraad Hervormde gemeente Alphen aan de Rijn
 - Dhr. drs. T.S. Staal
Lid kerkenraad Hervormde gemeente Rotterdam

1.3. Directie

Van 1 januari 2017 tot en met heden is dhr. G.J. Baan werkzaam geweest als interim-directeur bij de HGJB. Binnen de HGJB wordt voor alle betaalde medewerkers de cao Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening gehanteerd. Dhr. Baan is extern ingehuurd. Er worden geen bonussen of extra vergoedingen verstrekt.

De directeur is eindverantwoordelijk voor het gehele beleid van de HGJB en uit dien hoofde verantwoording verschuldigd aan het bestuur. Deze verantwoordingslijn krijgt gestalte:

- Periodieke rapportage over de voortgang in de vorm van maandelijks directierapportages. De inhoud van de directierapportage wordt vastgelegd in de informatiepiramide. Deze rapportages worden besproken in de bestuursvergadering. De directeur is verantwoordelijk voor het opstellen van deze rapportages.
- Jaarlijks beoordelingsgesprek- en functioneringsgesprek.

2. Optimale samenstelling van het bestuur en toezichhoudend orgaan

Het bestuur van de vereniging van de HGJB bestaat uit minimaal negen personen. De bestuursleden worden gekozen door de ledenraad voor een periode van drie jaar en kunnen maximaal driemaal herkozen worden. Voor de verschillende bestuursfuncties zijn profielen vastgesteld. Deze profielen worden niet alleen gebruikt om te komen tot een voordracht van nieuwe bestuursleden. Ook ondersteunen de profielbeschrijvingen, met de verschillende portefeuilles, het bestuur in het effectief en daadkrachtig besturen van de vereniging.

3. Evaluatie functioneren van directie, bestuurder en toezichhouders

Functionerings- en beoordelingsgesprek

De voorzitter en de eerste secretaris van het bestuur hebben het jaarlijkse functioneringsgesprek en beoordelingsgesprek met de directeur gevoerd.

Planning- en controlecyclus

Binnen de HGJB wordt gewerkt met een planning- en controlecyclus die verder is uitgewerkt middels een informatiepiramide. In deze planning- en controlecyclus is te zien dat er op alle niveaus evaluaties plaatsvinden en dat dit effect heeft op de kaders en uitwerking van de projecten in het volgende jaar. Het bestuur ontvangt vanuit de directie maandelijks een directierapportage, zodat het bestuur de vereniging adequaat op hoofdlijnen kan besturen en richting geven.

Optimaliseren van effectiviteit en efficiency van bestedingen

1. Richtinggevende doelstellingen op alle relevante gebieden en niveaus

De statutair vastgestelde doelstellingen worden uitgewerkt en vastgelegd in het beleidsplan. Het huidige beleidsplan beslaat de periode van 2015-2018. Als onderdeel van het beleidsplan is er een meerjarenbegroting opgesteld. Het beleidsplan en de meerjarenbegroting vormen de basis voor het werkplan binnen de arbeidsorganisatie. Dit werkplan wordt per jaar opgesteld en geëvalueerd. In dit werkplan worden alle projecten binnen de HGJB beschreven en wordt er een projectbegroting aangeleverd. Om vanuit beleidsplan en meerjarenbegroting te komen tot een werkplan, wordt er in het voorjaar door het bestuur een kaderbrief geformuleerd. Deze kaderbrief geeft de inhoudelijke en financiële kaders aan waarbinnen de arbeidsorganisatie de projecten voor dat jaar kan ontwikkelen.

2. Monitoring en evaluatie van de uitvoering interne processen

De planning- en controlecyclus vindt plaats op uitvoerend, tactisch en strategisch niveau. Elk niveau heeft hierin zijn eigen bevoegdheden. Om de planning- en controlecyclus inzichtelijk te maken, is er een informatiepiramide ontwikkeld. Daaraan gekoppeld zijn de verschillende formats voor het vastleggen van rapportages, evaluaties, projectplannen en -begrotingen.

De uitvoering van de interne processen wordt gemonitord en geëvalueerd door de directie. De directie ontvangt lopende het jaar van de ondersteunende afdelingen verslag van eventuele afwijkingen binnen de afdeling en aan het eind van het jaar een evaluatie. Het bestuur wordt door de directie tijdens de bestuursvergaderingen op de hoogte gebracht van de eventuele afwijkingen en de evaluatie van het afgelopen jaar.

Daarnaast is er de monitoring en evaluatie van de projecten rechtstreeks voor onze doelgroepen. In deze cyclus heeft de teamleider een belangrijke taak. De teamleider stuurt een inhoudelijk team aan. Naast een maandelijks bilateraal overleg tussen directie en teamleider is er ook maandelijks een teamleidersoverleg met alle teamleiders en directie. Aan het einde van het jaar vindt er een jaarevaluatie plaats. Aan de hand van de rapportages en evaluaties legt de directie verantwoording af aan het bestuur.

In het kader van de monitoring en evaluatie van de uitvoering van de interne processen is het goed om te melden dat het Centraal Bureau Fondsenwerving (hierna CBF) begin 2015 aan de HGJB voor de periode 2015-2018 opnieuw het keurmerk verleend. De HGJB mag zich 'erkend goed doel' noemen. Het CBF heeft over 2017 een impactmeting bij de HGJB gedaan. De uitkomsten hiervan zijn tevredenstellend.

3. Aanpassingen naar aanleiding van evaluaties

Naar aanleiding van de rapportages en de evaluaties worden de plannen lopende het jaar of voor het komende jaar bijgesteld. Deze aanpassingen worden opgenomen in het werkplan. Aan het einde van een beleidsplanperiode zal de evaluatie van het beleidsplan ook van invloed zijn bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan.

Optimaliseren van de omgang met belanghebbenden

1. De belanghebbenden van de HGJB

De belanghebbenden van de HGJB zijn te verdelen in vier groepen:

- a) De leden van de vereniging van de HGJB. Deze leden zijn te verdelen in drie categorieën:
 - verenigingen en clubs;
 - kerkenraden van (wijk)gemeenten;
 - individuele jongeren van 18-23 jaar; HGJB Jong
Aantal club- en verenigingsleden per 31 december 2017: 15.756 (eind 2016: 16.549).
- b) Giftgevers:
 - donateurs;
 - gemeenten.
Aantal donateurs per 31 december 2017: 15.732 (eind 2015: 13.865).
- c) Samenwerkende organisaties:
 - Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland;
 - Gereformeerde Bond;
 - IZB voor zending in Nederland;
 - Gereformeerde Zendingsbond;
 - Bond van Hervormde Zondagsscholen;
 - Op weg met de ander;
 - Refo500;
 - Mannenbond
 - Vrouwenbond
 - Uitgeverij Boekencentrum / Uitgeverij Jes!.
- d) Afnemers van materialen en diensten die geen lid zijn van de vereniging van de HGJB.

2. Inrichting van de communicatie

De HGJB is een projectenorganisatie. Elk project, programma en cirkel is verantwoordelijk voor de communicatie met de eigen doelgroep, binnen de randvoorwaarden die daarvoor zijn vastgelegd in het 'handboek huisstijl'. De eindverantwoordelijkheid voor cirkel-overstijgende informatieverstrekking ligt bij de ondersteunende afdeling communicatie & marketing.

3. Inhoud en kwaliteit van de verstrekte informatie

Het handboek huisstijl bevat richtlijnen voor vormgeving en taalgebruik. Deze bevorderen de uniformiteit en herkenbaarheid. Communicatie naar jongeren vindt zowel rechtstreeks plaats als via leidinggevenden in de plaatselijke gemeenten. De aan leidinggevenden verstrekte informatie betreft dus projecten voor gemeenten en leidinggevenden én projecten voor jongeren.

4. Wijze van informatieverstrekking

Het eerste loket voor informatie is het klantcontactcentrum (telefoon en e-mail) en de website (www.hgjb.nl). Daarnaast kiest elk project zijn eigen communicatiemiddelen. Voor de gezamenlijke en HGJB-brede communicatie wordt gebruik gemaakt van contactmomenten per digitale nieuwsbrief. Overige ingrediënten van de communicatiemix zijn onder andere het blad Dichtbij voor donateurs, het blad Generator, het publieksverslag, sociale media, posters, flyers, advertenties en stands. Ook informeren de jeugdwerkadviseurs gemeenten over HGJB-projecten.

5. Ideeën, opmerkingen, wensen en klachten van belanghebbenden

De essentie van de HGJB als vereniging is het rechtstreeks contact dat zij heeft met de achterban. Tijdens de uitvoering van het werk is er contact met de gemeenten en jongeren en worden ideeën, opmerkingen, wensen en klachten als waardevolle input meegenomen voor het evalueren en bijstellen van projecten. De medewerkers van de HGJB vragen de afnemers van de materialen en diensten van de HGJB ook om te evalueren, om zo feedback te ontvangen. De HGJB heeft een klachtenprocedure geformuleerd en zorgt ervoor dat de klachten die binnenkomen op correcte wijze worden behandeld. Als HGJB willen wij ons aanbod zo goed mogelijk aan laten sluiten bij onze achterban. Daarom zijn de ideeën, opmerkingen, wensen van de belanghebbenden van groot belang.

Jaarrekening 2017

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

BALANS PER 31 DECEMBER 2017 (Na resultaatbestemming)
In euro's

ACTIVA		31 dec. 2017	31 dec. 2016
<i>Materiële vaste activa</i>	1	<u>92.403</u>	<u>94.557</u>
<i>Financiële vaste activa</i>	2	<u>355.936</u>	<u>345.427</u>
<i>Vorraden</i>	3	8.445	8.940
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	4	159.665	210.050
<i>Liquide middelen</i>	5	<u>1.450.724</u>	<u>1.524.708</u>
		<u>1.618.834</u>	<u>1.743.698</u>
Totaal		<u>2.067.173</u>	<u>2.183.682</u>
 PASSIVA			
<i>Reserves en fondsen</i>			
<i>Reserves</i>	6		
<i>Continuïteitsreserve</i>	7	1.000.000	1.000.000
<i>Bestemmingsreserves</i>	8	347.849	403.498
<i>Overige reserves</i>	9	<u>149.737</u>	<u>80.326</u>
		1.497.586	1.483.824
<i>Bestemmingsfondsen</i>	10	<u>85.110</u>	<u>89.327</u>
		<u>1.582.696</u>	<u>1.573.151</u>
<i>Voorzieningen</i>	11	<u>108.000</u>	<u>145.000</u>
<i>Langlopende schulden</i>	12	<u>-</u>	<u>88.797</u>
<i>Kortlopende schulden</i>	13	<u>376.477</u>	<u>376.734</u>
Totaal		<u>2.067.173</u>	<u>2.183.682</u>

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

In euro's

		Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
BATEN	14			
Baten van particulieren	15	580.000	587.284	533.944
Baten van bedrijven	16	20.000	13.819	8.620
Baten van andere organisaties zonder winststreven	17	490.000	426.912	489.454
Ten bate van derden	18	68.000	16.057	316.486
Overige baten	19	-	30.901	38.044
Som van de baten		<u>1.158.000</u>	<u>1.074.973</u>	<u>1.386.548</u>
LASTEN	20			
Besteed aan doelstellingen	21			
<i>A. Voor Jongeren</i>		370.000	253.764	359.723
<i>B. Werken met Jongeren</i>		391.000	391.838	284.563
<i>C. Projecten derden</i>		68.000	16.496	262.892
		<u>829.000</u>	<u>662.098</u>	<u>907.178</u>
Wervingskosten	22			
Kosten eigen fondsenwerving		<u>192.000</u>	<u>175.012</u>	<u>121.639</u>
Kosten beheer en administratie	23			
Kosten beheer en administratie		<u>244.000</u>	<u>241.844</u>	<u>213.471</u>
Som van de lasten		<u>1.265.000</u>	<u>1.078.954</u>	<u>1.242.288</u>
Saldo voor financiële baten en lasten		<u>-107.000</u>	<u>-3.981</u>	<u>144.260</u>
Saldo financiële baten en lasten	24	10.000	13.526	8.074
Saldo van baten en lasten		<u>-97.000</u>	<u>9.545</u>	<u>152.334</u>
Resultaatbestemming:				
Toevoeging/onttrekking aan:				
- continuïteitsreserve			-	-
- bestemmingsreserve fonds activa bedrijfsvoering			-2.649	-5.413
- bestemmingsreserve innovatieve ontwikkeling			-53.000	24.433
- bestemmingsfonds diaconaat			1.183	-606
- bestemmingsfonds diaconale bewustwording			-5.400	53.594
- overige reserves			69.411	80.326
			<u>9.545</u>	<u>152.334</u>

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017
In euro's

	2017	2016
Activiteiten		
Resultaat	9.545	152.334
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	2.154	3.748
Mutaties in de vorderingen en overlopende activa	50.880	-3.244
Mutaties in de beleggingen	-10.509	-205.737
Bestedingen in fondsen		
Mutaties in de voorzieningen	-37.000	53.000
Mutaties in de langlopende schulden	-88.797	37.870
Mutaties in de kortlopende schulden	-257	-5.144
Kasstroom uit activiteiten	<u>-73.984</u>	<u>32.827</u>
Investerings		
Investerings in de materiële vaste activa	-	-
Investerings in de financiële vaste activa	-	-
Kasstroom uit investeringen	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal kasstroom	<u>-73.984</u>	<u>32.827</u>
Verloop mutatie liquide middelen		
Liquide middelen per 1 januari	1.524.708	1.491.881
Totaal kasstroom	<u>-73.984</u>	<u>32.827</u>
Liquide middelen per 31 december	<u>1.450.724</u>	<u>1.524.708</u>

De kasstroom 2016 is € 73.984 negatief. Dit wordt met name veroorzaakt:

- Doordat in het boekjaar weinig actiegeld is ontvangen, terwijl er een hoger bedrag naar derden is doorgestort.

Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond BILTHOVEN

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen gedefinieerd.

Waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, onder aftrek van jaarlijkse afschrijvingen. Activa die in de loop van het jaar zijn aangeschaft worden naar tijdsgelang afgeschreven.

Financiële vaste activa

Obligaties worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Beleggingsfondsen en trackers worden opgenomen tegen actuele waarde. Op de effectenportefeuille is het beleggingsstatuut van de HGJB van toepassing.

Vorraad

De voorraden zijn gewaardeerd op kostprijs, daar waar nodig onder aftrek van een voorziening wegens incourantheid.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

Een reserve wordt gevormd wanneer een deel van de niet-bestede middelen door het bestuur is afgezonderd voor een specifiek doel.

Bestemmingsfondsen

De bestemmingsfondsen zijn gevormd door ontvangen giften met een specifieke bestemming. Deze gelden dienen dus in de aankomende jaren voor dat specifieke doel besteed te worden.

Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond BILTHOVEN

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen voor alle in rechte afdwingbare dan wel feitelijke verplichtingen als gevolg van een gebeurtenis vóór balansdatum en waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen nodig is en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat

De voorziening voor groot onderhoud wordt bepaald op basis van te verwachte kosten over een reeks jaren. Het uitgevoerde onderhoud wordt in mindering op de voorziening gebracht.

Derdengelden

Voor de verwerking van de derden gelden met betrekking tot de tweejaarlijkse diaconale projecten zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- a. De inkomsten worden verdeeld over drie projecten:
 - 1) project derden (samenwerkingspartij)
 - 2) bewustwordingsproject (HGJB)
 - 3) fondsenwerving derden.
- b. De directe lasten, niet zijnde lasten met betrekking tot de personele inzet, worden in het betreffende jaar opgenomen ten laste van het derden project.
- c. De personele en indirecte lasten worden conform intern beleid verrekend o.b.v. uurtarief en komen ten laste van het derdenproject als uitvoeringslasten. Het grootste deel van de (personele) lasten komt normaliter in jaar 2 ten laste van het project aangezien de inkomsten pas in jaar 2 worden gegenereerd.

Resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Subsidies worden verantwoord als baten zodra zij gerealiseerd zijn en wanneer het besluit tot toekenning schriftelijk door de subsidieverstrekker is bevestigd. Nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Koersverschillen, ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit activiteiten.

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

TOELICHTING OP DE BALANS

In euro's

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Het verloop is als volgt:

- I. Bedrijfsgebouw en -terrein
- II. Inventaris en kantoormachines

	I	II	Totaal
<u>Stand per 1 januari 2017</u>			
Aanschafwaarde	501.656	163.160	664.816
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-409.184</u>	<u>-161.075</u>	<u>-570.259</u>
Boekwaarde	<u>92.472</u>	<u>2.085</u>	<u>94.557</u>
<u>Mutaties in 2017</u>			
Investeringen	-	-	-
Afschrijvingen	<u>-1.231</u>	<u>-923</u>	<u>-2.154</u>
Saldo mutaties	<u>-1.231</u>	<u>-923</u>	<u>-2.154</u>
<u>Stand per 31 december 2017</u>			
Aanschafwaarde	501.656	163.160	664.816
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-410.415</u>	<u>-161.998</u>	<u>-572.413</u>
Boekwaarde	<u>91.241</u>	<u>1.162</u>	<u>92.403</u>
Afschrijvingspercentage	0% - 10,0%	20,0% - 33,3%	

De materiële vaste activa worden aangewend in het kader van de bedrijfsvoering.

2. Financiële vaste activa

- I Overige effecten

Beleggingsfondsen en trackers

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Stand per 1 januari	345.427	139.690
(des)Investeringen	16	205.388
Gerealiseerd koersresultaat	-604	-2.374
Ongerealiseerd koersresultaat	<u>11.097</u>	<u>2.723</u>
Stand per 31 december	<u>355.936</u>	<u>345.427</u>
Totaal financiële vaste activa	<u>355.936</u>	<u>345.427</u>

De portefeuille is opgebouwd op basis van het beleggingsstatuut van HGJB en is defensief van aard.

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

3. Voorraden

Vorraad boeken	<u>8.445</u>	<u>8.940</u>
----------------	--------------	--------------

Een voorziening wegens incurantheid wordt niet noodzakelijk geacht.
De voorraden worden worden aangewend in het kader van de doelstelling.

4. Vorderingen en overlopende activa

Debiteuren

Stand per 31 december	<u>91.998</u>	<u>130.805</u>
-----------------------	---------------	----------------

In dit saldo is een voorziening wegens oninbaarheid opgenomen van € 8.500 (2016: € 7.500).

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Pensioenpremie	<u>1.780</u>	<u>7.784</u>
----------------	--------------	--------------

Overige vorderingen en overlopende activa

Vooruitbetaalde bedragen	23.924	27.349
Nog te ontvangen bedragen	38.849	37.419
Rente bank	3.114	6.693
Per 31 december	<u>65.887</u>	<u>71.461</u>

Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>159.665</u>	<u>210.050</u>
---	----------------	----------------

De vorderingen hebben een resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

5. Liquide middelen

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Rabobank rekening-courant	256.377	80.925
Rabobank beleggersrekening	4.659	4.456
ING Bank	8.468	39.124
Rabobank bedrijfsspaarrekening	404.648	628.528
Rabobank Vermogenssparen	767.167	761.897
Gelden onderweg	8.590	8.929
Kas	815	849
Per 31 december	<u>1.450.724</u>	<u>1.524.708</u>

Een bedrag van €53.924 is bestemd voor derden inzake het diaconale project Delen in Overvloed en moet nog worden doorbetaald.

Per 31 december 2017 staat 77% van de liquide middelen op spaarrekeningen (2016: 91%). De rekening Rabobank Vermogenssparen is beperkt opneembaar.

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

PASSIVA

6. Reserves

7. Continuïteitsreserve

Per 1 januari	1.000.000	1.000.000
Uit resultaatbestemming	-	-
Per 31 december	<u>1.000.000</u>	<u>1.000.000</u>

Het vastgestelde vereiste niveau van de continuïteitsreserve ligt op € 1.000.000. De continuïteitsreserve vormt de buffer in tijden van grote tegenvallers en is gebaseerd op een worst-case-scenario. Dit valt binnen de door het CBF gestelde kaders.

8. Bestemmingsreserves

Reserve financiering activa

Per 1 januari	103.498	108.911
Uit resultaatbestemming	-2.649	-5.413
Per 31 december	<u>100.849</u>	<u>103.498</u>

In deze post is opgenomen het deel van het eigen vermogen dat niet zonder meer kan worden besteed, omdat daarmee activa voor de bedrijfsvoering zijn gefinancierd. Het bedrag is gelijk aan de boekwaarde van de bedrijfsmiddelen en voorraad voor zover deze zijn gefinancierd met eigen vermogen.

<i>Reserve innovatieve ontwikkeling</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Per 1 januari	300.000	275.567
Uit resultaatbestemming	-53.000	24.433
Per 31 december	<u>247.000</u>	<u>300.000</u>

Het bestuur heeft besloten een reserve te vormen voor innovatieve vernieuwingskracht. Op basis van strategische visievorming in de aankomende jaren t.a.v. de veranderende ontwikkelingen in kerkelijk jeugdwerk en de plaats die de HGJB daarin in moet nemen zal deze reserve worden ingezet. De reserve is gemaximeerd op € 300.000. In 2017 is voornamelijk ingezet op organisatorische aanpassingen en vernieuwingen. Naar verwachting zal in 2018 extra ingezet gaan worden op digitale innovatie.

Totaal bestemmingsreserves	<u>347.849</u>	<u>403.498</u>
----------------------------	----------------	----------------

9. Overige reserves

Per 1 januari	80.326	-
Uit resultaatbestemming	69.411	80.326
Per 31 december	<u>149.737</u>	<u>80.326</u>

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

10. Fondsen

Bestemmingsfonds Diaconaat

Per 1 januari	14.792	15.398
Uit resultaatbestemming	<u>1.183</u>	<u>-606</u>
Per 31 december	<u><u>15.975</u></u>	<u><u>14.792</u></u>

Het bestemmingsfonds Diaconaat wordt ingezet in de vorm van een tegemoetkoming in de kosten bij kinderen, tieners en jongeren waarvoor de kosten van een meerdaagse HGJB-activiteit te hoog zijn.

Bestemmingsfonds Diaconale bewustwording

Per 1 januari	74.535	20.941
Uit resultaatbestemming	<u>-5.400</u>	<u>53.594</u>
Per 31 december	<u><u>69.135</u></u>	<u><u>74.535</u></u>

Het bestemmingsfonds Diaconale bewustwording betreft dat deel van de opbrengsten uit de meest recente diaconale projecten met bestemming bewustwording in Nederland dat per 31 december 2017 nog niet is besteed.

11. Voorzieningen

2017

2016

Voorziening groot onderhoud

Per 1 januari	97.000	92.000
Dotatie	<u>24.171</u>	<u>24.102</u>
	121.171	116.102
Onttrekking	<u>-13.171</u>	<u>-19.102</u>
Per 31 december	<u><u>108.000</u></u>	<u><u>97.000</u></u>

Aan de voorziening ligt een onderhoudsplan ten grondslag. IN 2017 is er relatief weinig groot onderhoud nodig geweest.

Overige voorzieningen

2017

2016

Per 1 januari	48.000	-
Dotatie	<u>-</u>	<u>48.000</u>
	48.000	48.000
Onttrekking	<u>-48.000</u>	<u>-</u>
Per 31 december	<u><u>-</u></u>	<u><u>48.000</u></u>

Dit betreft voorziening voor herstructurering i.v.m. flexibilisering en sociale innovatie.

12. Langlopende schulden

Actiegelden > 1 jaar	<u><u>-</u></u>	<u><u>88.797</u></u>
----------------------	-----------------	----------------------

Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN

<i>Specificatie Derdengelden</i>	Saldo 01-01-2017	ontvangen gelden	uitbetaald aan partner	besteding HGJB	Saldo 31-12-2017
Leven met Lef (2014)	-20.941			-5.400	-15.541
Delen in overvloed (2016)	-192.391	10.791	50.000		-153.182
Open je ogen (2018)		5.267		-50.931	45.664
	-213.332	16.058	50.000	-56.331	-123.059
Bestemmingsfonds Diaconale bewustwording					-69.135
Schuldpositie per 31 december					-53.924
Deel langer dan 1 jaar					-
Deel korter dan 1 jaar					-53.924
					-53.924

13. Kortlopende schulden

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Crediteuren</u>		
Stand per 31 december	<u>98.750</u>	<u>67.807</u>
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Pensioenpremie	-	-
Loonheffingen	<u>46.088</u>	<u>43.766</u>
	<u>46.088</u>	<u>43.766</u>
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Actiegelden < 1 jaar	53.924	50.000
Vooruitontvangen bedragen	113.548	118.983
Vakantiegeld- en vakantiedagenverplichting	47.847	60.284
Nog te betalen bedragen	16.320	35.894
Per 31 december	<u>231.639</u>	<u>265.161</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>376.477</u>	<u>376.734</u>

De post Actiegelden < 1 jaar betreft het saldo van de ontvangen opbrengsten van de diaconale projecten dat binnen een jaar overgemaakt wordt naar de samenwerkingspartner en de vooruitbetaalde bedragen voor het nieuwe diaconaal project.

De post Vooruitontvangen bedragen betreft vooruitontvangen abonnements- en contributiegelden.

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

De volgende verplichtingen zijn aangegaan:

1. Printer- en kopieerapparatuur en hosted telefonie, contract t/m 31-05-2023, omvang circa € 23.250 per jaar;

De rechten uit toegezegde periodieke schenkingen bedragen € 3.060 per jaar. De einddata van de toegezegde periodieke schenkingen lopen uiteen van 31-12-2017 t/m onbepaalde tijd.

Leningen en garantiestellingen

Aan bestuurders en personeelsleden zijn geen leningen verstrekt of garantiestellingen afgegeven.

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

In euro's

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
14. Baten			
15. Baten van particulieren			
Nalatenschappen	-	23.613	-
Contributies	5.000	5.560	4.110
Donaties en giften	575.000	558.111	529.834
	<u>580.000</u>	<u>587.284</u>	<u>533.944</u>

De donaties en giften zijn met ruim 5% gestegen t.o.v. het vorig jaar.

16. Baten van bedrijven

donaties en giften	<u>20.000</u>	<u>13.819</u>	<u>8.620</u>
--------------------	---------------	---------------	--------------

17. Baten van andere organisaties zonder winststreven

Kerkelijke gemeenten	295.000	245.100	267.226
Kerkelijke gemeenten met bestemming	-	7.313	8.486
Bijdrage LDC PKN	65.000	65.000	75.000
Contributies	95.000	97.699	99.479
Overige baten	35.000	11.800	39.263
	<u>490.000</u>	<u>426.912</u>	<u>489.454</u>

Ten opzichte van 2016 zijn de bijdragen van kerkelijke gemeenten (inclusief bestemmingsgiften) met 8% afgenomen.

De bijdrage vanuit LDC PKN bedroeg in totaal € 78.855 (2016: € 109.000), bestaande uit een basisbijdrage van € 65.000 en een vergoeding voor diverse samenwerkingsprojecten van bijna € 14.000. Laatstgenoemde vergoeding is direct verwerkt onder de specifieke doelgroepen.

De contributieopbrengsten zijn redelijk stabiel gebleven t.o.v. 2016.

18. Ten bate van derden

Bijdragen tweejaarlijks diaconaal project	68.000	16.057	311.121
Bijdragen vakantieproject	-	-	5.365
	<u>68.000</u>	<u>16.057</u>	<u>316.486</u>

In 2017 is het nieuwe diaconale project Open je Ogen geïntroduceerd. De eerste inkomsten voor dit project zijn reeds ontvangen. We verwachten een bedrag van € 300.000 op te halen.

19. Overige baten	<u>-</u>	<u>30.901</u>	<u>38.044</u>
--------------------------	----------	---------------	---------------

De overige baten bestaan voor het grootste deel uit gerealiseerde provisie en honoraria van verkochte boeken.

Totaal baten	<u>1.158.000</u>	<u>1.074.973</u>	<u>1.386.548</u>
---------------------	------------------	------------------	------------------

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
20. LASTEN			
21. Besteed aan doelstellingen			
<i>A. Voor Jongeren</i>			
Baten doelgroep 'Voor Jongeren'	-534.000	-545.540	-545.776
Directe lasten	445.000	430.565	419.855
Uitvoeringslasten	459.000	368.739	485.644
Totaal lasten 'Voor Jongeren'	<u>370.000</u>	<u>253.764</u>	<u>359.723</u>
<i>B. Werken met Jongeren</i>			
Baten doelgroep 'Werken met Jongeren'	-527.000	-485.831	-496.280
Directe lasten	166.000	193.607	185.414
Uitvoeringslasten	752.000	684.062	595.429
Totaal lasten 'Werken met Jongeren'	<u>391.000</u>	<u>391.838</u>	<u>284.563</u>
<i>C. Projecten derden</i>			
Baten 'Projecten derden'	-	-4.435	-
Directe lasten	18.000	20.931	25.358
Uitvoeringslasten	50.000	30.000	-
Onder- resp. overschrijding lasten	-	-30.000	237.534
Totaal lasten 'Projecten derden'	<u>68.000</u>	<u>16.496</u>	<u>262.892</u>
Nog te besteden projectgeld	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-53.594</u>
Ontvangen bijdragen t.b.v. derden	68.000	16.496	262.892
Totaal besteed aan doelstellingen	<u><u>829.000</u></u>	<u><u>666.533</u></u>	<u><u>853.583</u></u>

De inkomsten uit eigen projecten is nagenoeg stabiel gebleven (daling van 1%). Dit komt voornamelijk door een stijging in de verkoop van catechesemateriaal. De lasten zijn met ook met 1% afgenomen t.o.v. 2016.

Diverse percentages besteed aan doelstelling:

In % van totaal van de baten	85,2%	82,0%	70,5%
------------------------------	-------	-------	-------

Het verschil tussen 2017 en 2016 in bovenstaand percentage wordt met name veroorzaakt doordat er in 2017 een (tweejaarlijkse) voorbesteding op Projecten derden heeft plaats gevonden. Gecorrigeerd voor het onderdeel Projecten derden is het percentage 'besteed aan doelstelling' ongeveer 2% gestegen in 2017.

In % van totaal van de lasten	65,5%	61,8%	68,7%
-------------------------------	-------	-------	-------

22. Wervingskosten

Kosten eigen fondsenwerving	<u>192.000</u>	<u>175.012</u>	<u>121.639</u>
% wervingskosten / geworven baten	17,6%	17,0%	11,8%

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
23. Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	<u>244.000</u>	<u>241.844</u>	<u>213.471</u>
In % van totaal van de lasten	19,3%	22,4%	17,2%
24. Financiële baten en lasten			
Rentebaten	12.000	3.114	6.946
Dividend	-	3.369	3.773
Gerealiseerde koersresultaten	-	-604	-2.374
Ongerealiseerde koersresultaten	-	11.097	2.726
	<u>12.000</u>	<u>16.976</u>	<u>11.071</u>
Kosten van beleggingen	<u>-2.000</u>	<u>-3.450</u>	<u>-2.997</u>
	<u>10.000</u>	<u>13.526</u>	<u>8.074</u>

Bezoldiging directie en bestuurders

Het toezichthoudend orgaan heeft, t.b.v. een directeur in loondienst, het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van de andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd.

	drs. G.J. Baan (interim-directeur)
Dienstverband	
Aard	inhuur
Uren per week	20
Parttime percentage	56%
Periode	01/01 - 31/12
Bezoldiging (in euro's)	
Managementvergoeding (incl.btw)	106.450
Totaal bezoldiging 2017	<u>106.450</u>
Totaal directiebezoldiging 2016	<u>103.349</u>

Toelichting:

In 2017 heeft dhr. G.J. Baan directie gevoerd. Hij is op interimbasis extern ingehuurd. De directiebezoldiging 2016 is inclusief een vertrekvergoeding.

De bestuurders ontvangen geen bezoldiging en/of vergoeding, uitgezonderd de gebruikelijke reiskostendeclaraties die de bestuurders indienen. Deze kosten bedragen in 2017 € 1.670 (2016: € 857).

Er zijn geen leningen, voorschotten en/of garanties verstrekt aan de bestuurders. De bezoldiging van de directie is hierboven vermeld.

Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN

TOELICHTING LASTENVERDELING ORGANISATIE

In euro's

Categorieën doelstellingen van Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond

DOEL-A Voor Jongeren
DOEL-B Werken met Jongeren
DOEL-C Projecten derden

Bestemming	A		B		C		Totaal 2017	Begroot 2017	Totaal 2016
	Voor Jongeren	Jongeren	Werken met Jongeren	Projecten derden	Werving baten	Beheer en administratie			
<u>(In)directe kosten</u>									
Personeelskosten	303.166	562.415	30.000	105.541	198.333	1.199.455	1.221.000	1.065.958	
Huisvestingskosten	13.097	24.297	-	4.559	8.568	50.521	52.000	53.284	
Projectkosten	430.565	193.607	20.931	46.643	613	692.359	739.000	683.650	
Organisatielasten	52.476	97.350	-	18.269	34.330	202.425	314.000	243.932	
Totaal	799.304	877.669	50.931	175.012	241.844	2.144.760	2.326.000	2.046.824	
f.t.e.	4,28	7,94	0,00	1,49	2,80	16,51	19,60	18,55	
f.t.e.									

Het gemiddelde aantal personeelsleden bedroeg in 2017 uitgedrukt in fulltime dienstverbanden 16,51 (2016: 18,55).

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

Toelichting lastenverdeling organisatie

De kosten van de organisatie worden toegerekend aan één van de volgende doelen c.q. kostenplaatsen:

- Voor Jongeren
- Werken met Jongeren
- Projecten Derden
- Eigen fondsenwerving
- Beheer en administratie.

De lasten die niet direct te relateren zijn aan bovengenoemde categorieën (indirecte organisatielasten), worden op basis van de besteding van de uren van de medewerkers toegerekend aan één van deze kostenplaatsen.

De verdeling voor de jaren 2017 en 2016 ziet er als volgt uit:

Doelen c.q. kostenplaatsen	2017	2016
Besteed aan doelstelling Voor Jongeren	25,92%	35,63%
Besteed aan doelstelling Werken met Jongeren	48,09%	43,68%
Besteed aan doelstelling Project Derden	0,00%	0,00%
Kosten Eigen fondsenwerving	9,02%	5,03%
Kosten Beheer en administratie	16,96%	15,66%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

De indirecte organisatielasten worden toegerekend aan de hand van een uitgebreid werkplan in combinatie met een urenregistratie.

Het werkplan wordt jaarlijks door de teams opgesteld op basis van specifieke projectkaarten, gerelateerd aan de beschikbare arbeidsuren. Het werkplan heeft een taakstellend karakter en vormt de basis voor (tussentijdse) evaluaties.

Bij de uitvoering van het werkplan wordt er bij de uitvoerende teams gebruik gemaakt van een urenregistratie-systeem om zo de realisatie te kunnen toetsen.

De personele inzet t.b.v. de kostenplaats Project Derden zijn intern doorbelast aan het Project Derden.

In deze (financiële) verantwoording zijn de twee doelen 'Voor Jongeren' en 'Werken met Jongeren' onderverdeeld in werkgebieden:

Voor Jongeren:

- Jongerenbeweging (vakanties, kerstconferentie, TOV- en BID-avonden, Scholierenweekend etc.)

Werken met Jongeren:

- Advies (jongerenwerkers, begeleidingstrajecten in de gemeente, cursussen etc.)
- Catechese (On Track, Follow Me (Next), cursussen etc.)
- Jeugdwerk (Clik, kinder- (KIM), tiener- (TIM) en jongerenprogramma's (JIM), VBW etc.)

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

TOELICHTING VERDELING (IN)DIRECTE KOSTEN EN VERSCHILLENANALYSE 2017-2016

In euro's

LASTEN	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
Personeelslasten			
Lonen en salarissen	800.000	779.926	810.957
Sociale lasten	120.000	124.085	131.253
Pensioenpremies	80.000	67.328	72.184
Inkoop deskundigheid / externe inhuur	90.000	83.723	1.181
Vergoeding woon/werkverkeer	35.000	45.169	47.413
Reiskosten personeel	35.000	23.408	21.186
Bijdrage studie en kost&inwoning trainees	35.000	21.179	9.395
Kosten deskundigheidsbevordering	17.500	8.883	2.350
Premie ziekteverzuimverzekering	10.000	9.450	9.621
Wervingskosten	2.000	3.092	196
Ontvangen ziekengeld	-10.000	-12.883	-51.740
Overige personeelslasten	6.500	16.095	11.961
	<u>1.221.000</u>	<u>1.169.455</u>	<u>1.065.958</u>

De totale personeelskosten zijn toegenomen t.o.v. 2016, maar wel onder de begroting 2017 gebleven. De belangrijkste oorzaken daarvan zijn verstrekte transitievergoedingen, externe inhuur en lagere ontvangsten ziekengeld.

In het boekjaar 2017 bedraagt het gemiddelde aantal werknemers 19.

Huisvestingslasten

Energiekosten	6.000	5.192	4.977
Vaste lasten	5.000	5.656	4.902
Onderhoudskosten	-	697	4.486
Dotatie voorziening groot onderhoud	20.000	24.171	24.102
Schoonmaakkosten	8.000	6.810	7.035
Verzekering onroerend goed	5.500	5.347	5.570
Afschrijving gebouwen	1.500	1.232	1.231
Overige huisvestingslasten	6.000	1.416	980
	<u>52.000</u>	<u>50.521</u>	<u>53.282</u>

De huisvestingslasten zijn lager dan zowel de realisatie 2016 als de begroting 2017. Er is relatief weinig groot onderhoud nodig geweest in 2017.

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

Organisatielasten	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
Kosten ICT	92.000	95.544	85.672
Afschrijving kantoormachines / inventaris	17.000	924	2.517
Porti	18.000	19.655	23.747
Kopieerkosten	20.000	20.696	18.916
Telefoonkosten	9.000	6.024	8.179
Drukkosten	8.000	6.691	6.056
Accountantskosten	9.000	9.087	9.834
Kosten contributies	7.000	4.979	4.463
Kantinekosten kantoor	2.000	2.505	1.972
Reiskosten bestuur	3.000	1.670	857
Kosten betalingsverkeer	8.000	6.293	5.697
Overige organisatielasten	31.000	19.244	18.908
	224.000	193.312	186.818
Innovatie-, beleid- en risicobudget	90.000	57.113	9.102
Vrijval resp. dotatie voorziening herstructurering	-	-48.000	48.000
	<u>314.000</u>	<u>202.425</u>	<u>243.920</u>

De belangrijkste reden van de lagere organisatiekosten in 2017 is de vrijval van de voorziening herstructurering die in 2016 is gevormd. Voor het overige zijn de organisatiekosten redelijk stabiel gebleven t.o.v. 2016.

Sinds 2013 hanteert de HGJB een budget voor innovatie, beleid en risico (IBR). Dit budget geeft ruimte om onvoorziene omstandigheden op te vangen en met name om extra te innoveren.

In 2017 hebben er investeringen plaatsgevonden op het vlak van het optimaliseren van de interne organisatie en het intensiveren van relatiebeheer en marketing. Voor 2018 zijn er plannen om met name te gaan investeren in betere automatisering en digitalisering. Hiervoor zijn gelden gereserveerd.

VERSCHILLENANALYSE UITKOMST VERSUS BEGROTING

In euro's

BATEN		Begroting 2017	Uitkomst 2017	Verschil met begroting
Baten van particulieren	0,012559	580.000	587.284	7.284
Baten van bedrijven		20.000	13.819	-6.181
Baten van andere organisaties zonder winststreven		490.000	426.912	-63.088
Ten bate van derden		68.000	16.057	-51.943
Overige baten		-	30.901	30.901
Som der baten		<u>1.158.000</u>	<u>1.074.973</u>	<u>-83.027</u>

zie indeling nieuw

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

VERSCHILLENANALYSE UITKOMST VERSUS BEGROTING (vervolg)

Toelichting op de verschillen in de baten:

De som van de gerealiseerde baten ligt 7% onder de som van de begrote baten.

De in de Baten van andere organisaties zonder winststreven opgenomen bijdragen van kerkelijke gemeenten liggen fors lager dan begroot, namelijk € 43.000 (14%). Dit is een zorgelijke ontwikkeling die al een aantal jaar speelt. De extra inzet op persoonlijk relatiebeheer heeft wat dat betreft nog geen duidelijke kentering teweeg gebracht.

De totale baten van particulieren zijn 1% hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door ontvangen legaten. De inkomsten uit giften en donaties van particulieren zijn lager dan begroot. Voor 2017 was er sprake van een ambitieuze begrotingsdoelstelling die dus niet helemaal is gehaald.

De opbrengsten van het diaconaal project zijn lager dan begroot. Aangezien 2017 het 1e jaar is van het nieuwe project Open je Ogen is er nog niets te zeggen over de uiteindelijke opbrengst hiervan.

De overige baten bestaan voor een groot deel uit de opbrengst van honoraria en provisie van verkochte boeken.

LASTEN	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Vershil met begroting
Besteed aan doelstellingen			
<i>A. Voor Jongeren</i>			
Baten doelgroep 'Voor Jongeren'	-534.000	-545.540	11.540
Directe lasten	445.000	430.565	14.435
Uitvoeringslasten	459.000	368.739	90.261
Totaal lasten 'Voor Jongeren'	370.000	253.764	116.236

De gerealiseerde baten zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat het aantal vakantie deelnemers is gestegen. Daarnaast zijn er 3 (kleinschalige) scholierenweekenden geweest. Het aantal abonnees op het jongerenblad PIT is wel afgenomen. Uit de gerealiseerde lasten blijkt dat de HGJB er in is geslaagd om de bijbehorende kosten fors te laten afnemen.

<i>B. Werken met Jongeren</i>			
Baten doelgroep 'Werken met Jongeren'	-527.000	-485.831	-41.169
Directe lasten	166.000	193.607	-27.607
Uitvoeringslasten	752.000	684.062	67.938
Totaal lasten 'Werken met Jongeren'	391.000	391.838	-838

De gerealiseerde baten zijn lager dan de begrote baten, dit wordt met name veroorzaakt door lagere adviesopbrengsten. De inkomsten uit catechese zijn wel gestegen, met name door de succesvolle verkopen van de nieuwe methode Leer&Leef. Per saldo zijn de lasten meegedaald met de lagere opbrengsten.

**Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN**

VERSCHILLENANALYSE UITKOMST VERSUS BEGROTING (vervolg)

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Verschil met begroting
<i>C. Projecten derden</i>			
Directe lasten	18.000	20.931	-2.931
Uitvoeringslasten	50.000	30.000	20.000
Overschrijding lasten	-	-34.435	-34.435
Totaal lasten 'Projecten derden'	<u>68.000</u>	<u>16.496</u>	<u>51.504</u>
Ontvangen bijdragen t.b.v. derden	68.000	16.496	51.504
<i>Totaal besteed aan doelstellingen</i>	<u><u>829.000</u></u>	<u><u>662.098</u></u>	<u><u>166.902</u></u>

2017 is het 1e jaar van het diaconale project 'Open je ogen'. In veel gemeentes zullen in het nieuwe jaar 2018 acties gehouden worden t.b.v. dit diaconale project.

Werving baten

Kosten eigen fondsenwerving	<u>192.000</u>	<u>175.012</u>	<u>-16.988</u>
-----------------------------	----------------	----------------	----------------

De kosten voor eigen fondsenwerving liggen onder de begroting. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de personele bezetting in 2017 wat lager is geweest.

Beheer en administratie

Kosten beheer en administratie	<u>244.000</u>	<u>241.844</u>	<u>-2.156</u>
--------------------------------	----------------	----------------	---------------

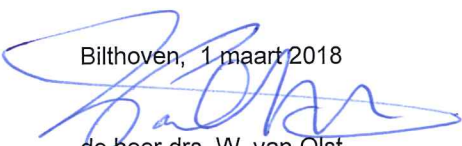
De gerealiseerde kosten van beheer en administratie liggen in lijn met de begroting. Hiervoor zijn geen opvallende oorzaken aan te wijzen.

Financiële baten en lasten

Opbrengst financiële baten en lasten	<u>10.000</u>	<u>13.526</u>	<u>3.526</u>
--------------------------------------	---------------	---------------	--------------

De opbrengst vanuit financiële baten en lasten is hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een beter beursklimaat, waardoor het beleggingsrendement is gestegen.

Bilthoven, 1 maart 2018

de heer drs. W. van Olst

de heer drs. C.J. van der Sluijs

1e penningmeester

manager bedrijfsvoering, financiën
en fondsenwerving

Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN

Ondertekening bestuur

Bilthoven, 22 maart 2018

Mevrouw drs. W. de Jong
secretaris

De heer drs. W. Van Olst
1e penningmeester

De heer drs. J.J. Radder RA
2e penningmeester

De heer ds. J.A.C. Olie
1e voorzitter

De heer ds. J.T. de Koning
2e voorzitter

De heer drs. T.S. Staal

De heer D.G. Tadema

mevrouw A. Hofland MSc

De heer ds. G.J. Roest

The image shows a vertical column of handwritten signatures in blue ink. From top to bottom, the signatures correspond to the following names: W. de Jong, W. Van Olst, J.J. Radder RA, J.A.C. Olie, J.T. de Koning, T.S. Staal, D.G. Tadema, A. Hofland MSc, and G.J. Roest. The signatures are written in a cursive, somewhat stylized script.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de vereniging Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond

Sitiopark 2-4
3941 PP Doorn
Postbus 294
3940 AG Doorn

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de vereniging Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond te Bilthoven gecontroleerd.

T (0343) 41 59 40
F (0343) 41 44 78
doorn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vereniging Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van HGJB zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Sitiopark 2-4
3941 PP Doorn
Postbus 294
3940 AG Doorn

T (0343) 41 59 40
F (0343) 41 44 78
doorn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directie en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doorn, 22 maart 2018

Van Ree Accountants

w.g.

drs. A.H.J. Kraaij

Registeraccountant

Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
BILTHOVEN

BIJLAGE 1. BEGROTING 2018

In euro's

	Begroting 2018
BATEN	
Baten van particulieren	570.000
Baten van bedrijven	20.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven	480.000
Ten bate van derden	300.000
Overige baten	-
Som van de baten	<u><u>1.370.000</u></u>
LASTEN	
Besteed aan doelstellingen	
<i>A. Voor Jongeren</i>	227.000
<i>B. Werken met Jongeren</i>	348.000
<i>C. Projecten derden</i>	300.000
	<u><u>875.000</u></u>
Wervingskosten	
Kosten eigen fondsenwerving	<u><u>204.000</u></u>
Kosten beheer en administratie	
Kosten beheer en administratie	<u><u>291.000</u></u>
Som van de lasten	<u><u>1.370.000</u></u>
Saldo voor financiële baten en lasten	<u>-</u>
Saldo financiële baten en lasten	10.000
Saldo van baten en lasten	<u><u>10.000</u></u>

De begroting 2018 vertoont een klein positief resultaat van € 10.000. Er zullen diverse additionele innovatieve investeringen plaatsvinden op het vlak o.a. automatisering en digitalisering.